

با کمک جایکا و ODA صورت می گیرد سالانه ۱۰ میلیارد دلار کمک فنی ژاپن به کشورهای در حال توسعه

مهندس عطیه گلباف

به نظر می رسد ژاپن می خواهد و وظیفه می داند که در حل بسیاری از مشکلات دنیا مشارکت و همکاری داشته باشد. البته نباید از نظر دور داشت که ژاپن با همه خیرخواهی هایش چه در جایکا و چه در ODA (کمک های رسمی توسعه) به منافع خویش نیز می اندیشد.

ژاپن سالانه ۱۰ میلیارد دلار تحت عنوان همکاری های فنی ژاپن، همکاری های فنی جایکا و دیگر کمک های ژاپن در کشورهای در حال توسعه دنیا هزینه می کند.

تاریخ تشکیل و تاسیس جایکا به سال ۱۹۷۴ میلادی (۱۳۵۲ شمسی) برمی گردد که دولت ژاپن جایکا را تاسیس کرد تا به زعم خود به ایجاد صلح و توسعه در جامعه جهانی کمک کرده و در همین راستا امنیت و شکوفایی ژاپن نیز تضمین شود و البته در اکتبر ۲۰۰۳ جایکا به عنوان یک نهاد اجرایی مستقل شروع به کار کرد.

international cooperation agency
Japan جایکا به همراه ODA (کمک های رسمی توسعه) با هدف تضمین بیشتر «امنیت انسان ها» از اقدامات کشورهای در حال توسعه پشتیبانی و مردم را تشویق به مشارکت در روند توسعه می کند تا فردایی بهتر برای آنها ایجاد کند.

جایکا با بالا بردن میزان فعالیت ها در راستای رفع نیازهای مردم در کشورهای در حال توسعه تلاش می کند. شاید یکی از محاسن جایکا و ژاپن این باشد که برعکس کشورهای اروپایی و آمریکایی (که با تاسیس دفاتر به ظاهر مردمی، خیریه، کمک رسانی، آموزشی و... علاوه بر شناسایی مخازن و معادن کشورهای در حال توسعه و استفاده از آنها، که جوانان خلاق، مدال آورندگان المپیادهای جهانی و مدیران فرهیخته را تشویق به مهاجرت و یا بورسیه شدن می کنند)، اعتقاد به بالا بردن فعالیت ها در محل و آموزش کارشناسان آنها در کشور خودشان یا در کشور ثالث دارد.

جایکا فقط کارشناسان و ماموران دولتی را برای گذراندن دوره ها در خارج از کشورشان اعزام می کند. با توجه به اینکه دفتر جایکا در ایران در زمینه ی بهینه سازی فعالیت های آب، خاک و کشاورزی نیز مشارکت دارد، با آقای ساکونو آشینو نماینده مقیم

آژانس همکاری های بین المللی ژاپن JICA در ایران که چند ماهی است در تهران مستقر شده اند، گفت وگویی کوتاه انجام دادیم که جهت آشنایی خوانندگان در پی می آید. ضمناً از آقای مهندس سمعی که در این مصاحبه به عنوان مترجم مشارکت داشتند سپاسگزاری می کنیم.

□□□

JICA در بخش کشاورزی ایران چه می کند؟
JICA که در سال ۱۳۵۲ در ایران تاسیس شد اصولاً در ۴ بخش فعال است.

۱- اعزام مشاورین ژاپنی به ایران برای دوره های آموزشی کوتاه مدت و بلندمدت.

۲- اعزام کارشناسان دولت ایران برای آموزش در کشور ژاپن یا سایر مراکز JICA.

۳- اجرای پروژه های عمرانی در ایران، مانند بازسازی قنات های استان کرمان که در اثر زلزله آسیب های جدی دیده یا پروژه زیست محیطی مدیریت اکولوژیکی تالاب انزلی که بین ۳ تا ۵ سال به طول می انجامد.

۴- مطالعات پایه ی توسعه ای، امکان سنجی و نهایتاً ارائه کتابچه مطالعات.

اما به طور خلاصه می توان فعالیت JICA در ایران را چنین تشریح کرد:

- تقویت صنایع داخلی و آموزش های فنی و حرفه ای

- کاهش فاصله میان جوامع شهری و روستایی
- حفاظت از محیط زیست
- مدیریت منابع آب
- پیشگیری از سوانح طبیعی

JICA در چند کشور مانند ایران دفتر دارد؟
در ۱۹ نقطه ژاپن دفتر جایکا دایر است. در ۹۴ کشور دفتر مستقل و شعبه داشته و اما در مجموع ۱۵۰ کشور از JICA کمک می گیرند.

از حجم بودجه ی JICA و همچنین ODA چه میزان در ایران هزینه می کنید؟

آخرین آمار چاپ شده در بروشورها مربوط به سال ۲۰۰۵ است که بودجه ای معادل ۱۱ میلیون دلار

در ایران در زمینه کمک فنی آموزش های حرفه ای، صرفه جویی در انرژی، کشاورزی، مدیریت بلایای طبیعی و سایر زمینه ها به دولت جمهوری اسلامی اختصاص داده ایم.

فکر نمی کنید از حدود ۱۰-۹ میلیارد دلار بودجه رقم بسیار جزیی ۱۱ میلیون دلار (حدود یک درصد) برای ایران ۷۰ میلیونی و از این رقم میزان کمی در بخش کشاورزی هزینه کردن بیشتر به تشریفات شبیه است تا مشارکت در رفع نیازهای ایران؟

حقیقت امر این است که ما به منافع خودمان توجه داریم، بیشترین کمک (۶۰ درصد) را به کشورهای آسیای جنوب شرقی می کنیم. ۲۵ درصد به کشورهای آفریقایی و ۱۵ درصد باقی مانده بین کشورهای آمریکای لاتین، کشورهای اروپایی (مثل کشورهای تازه استقلال یافته از شوروی سابق)، سایر کشورهای آسیایی، اقیانوس آرام و... هزینه می شود.

ممکن است کمی بیشتر درباره مشارکت JICA در بهبود فعالیت های کشاورزی در ایران توضیح دهید؟

کارشناسان جایکا همراه با کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی مطالعات منطقه ای در استان کرمانشاه را انجام داده اند.

JICA با هدف بازگرداندن وضعیت آبیاری منطقه بم به پیش از زلزله، مطالعات کمک به بازسازی اضطراری قنات در استان کرمان را از نوامبر ۲۰۰۶ آغاز کرده است.

در پی انجام مطالعات توسعه ای تالاب انزلی و تدوین طرح جامع آن، پروژه مدیریت زیست محیطی تالاب انزلی از سال ۲۰۰۷ برای مدت ۲ سال آغاز شده است.

مطالعه مدیریت جامع منابع آب در حوزه سفیدرود که وسعت کل حوزه آبخیز آن ۶۴ هزار کیلومتر مربع بوده و در ۷ استان گسترده شده است.

